

— *поліактивні* — екстраверти, орієнтовані на людей, балакучі та компанійські;

— *реактивні* — інтроверти, орієнтовані на збереження поваги.

Європейський тип культури для нас найближчий і найзрозуміліший. За культурною ознакою (в контексті ділового спілкування) європейська культура поділяється на культуру Північної Європи, Південної Європи, Центральної (Західної) та Східної. В цій статті дається характеристика народів Європи, згідно даної класифікації.

Культуру Східної Європи представляють українці, білоруси, росіяни. Слов'яни за психологічним типом займають проміжне положення у цій класифікації.

Що ж стосується України, то не існує єдиного погляду на корпоративну культуру та її роль у роботі компаній, так як значна частина ресурсів і часу зосереджується на підвищенні матеріального добробуту і мало уваги приділяється розвитку корпоративної культури. Частина наших бізнесменів має певний досвід у впровадженні на своїх фірмах деяких її елементів. У цій роботі найскладнішим завданням залишається поєднання особливостей українського менталітету, суспільної свідомості та психології, які значно впливають на економічне середовище і культуру нашої країни.

Великою помилкою значної частини українських підприємців є орієнтація на західні методи і технології без врахування особливостей національного характеру українців. Саме поняття корпоративної культури не несе в собі негативу. Але, вилучене із культурного та історичного контексту, не підтвержене реальними цінностями, воно спотворюється і втрачає первинний сенс.

Мельник Г. М., старш. викл.,
кафедра іноземних мов ф-ту МЕіМ

ПІДГОТОВКА ТА ЗАХИСТ ПРОЕКТУ ЯК КОМПОНЕНТИ ТРЕНІНГУ

Сучасне суспільство ставить перед освітянами нові завдання щодо підготовки майбутніх спеціалістів, які володіють іноземною мовою як засобом спілкування. Основними умовами викладання іноземної мови є: орієнтація на спеціалізацію та рівень ви-

вчення іноземної мови згідно потреб професійної діяльності майбутнього спеціаліста, використання сучасних інноваційних освітніх технологій, орієнтація при оцінці результативності навчання іноземній мові не на загальний рівень володіння іноземною мовою, а на розвиток професійної компетентності майбутнього спеціаліста.

Одним з напрямків рішення даних проблем може стати спеціально організована робота викладача з формування креативних і проєктивних вмінь. Ця робота буде результативною, якщо надати їй специфіку тренінгових навчальних технологій, оскільки тренінг охоплює різноманітні методи та прийоми та має ряд переваг перед іншими формами навчання. Крім того, будь-яке тренінгове заняття — це усвідомлення мети, мотивів, змісту спілкування, особистісної та професійної позиції майбутнього спеціаліста.

Як запланований процес тренінг має ряд компонентів, які можна класифікувати на основі схеми педагогічної взаємодії (В. Д. Вебер, Німеччина). Це означає, що при підготовці та проведенні тренінгових занять необхідно:

- знати цільову групу (учасників, їх особливості, мотивацію);
- чітко усвідомлювати мету проведення тренінгу;
- вибрати методи навчання, які допоможуть розкрити зміст і досягти мети;
- знати часові рамки проведення тренінгу;
- знати свої особливості як тренера (ведучого);
- працювати над удосконаленням навичок проведення тренінгу.

При виборі методів навчання перевага надається методу проєктів, оскільки він органічно поєднується з методом тренінгів і дає можливість комбінувати різні методи активізації навчальної діяльності (проблемна дискусія, мозкова атака, аналіз ситуацій, рольові та ділові ігри), які розвивають соціальну активність, сприяють формуванню навичок самостійної роботи та підвищують рівень професійної компетентності. Крім того, проєкт — це особлива форма філософії освіти. Як філософія мети та діяльності, результатів і досягнень вона дозволяє поєднати ціннісно-змістовні основи культури та процес діяльній спеціалізації.

Прикладом тренінгового заняття може бути заняття по темі «Як започаткувати бізнес». Заняття складається з двох частин. Перша частина — це стратегічний тренінг, коли обговорюються всі структурні, мовні та стилістичні проблеми. Друга частина — це сам тренінг, який передбачає створення групового проєкту та

його захист. Мета створення проекту — не просто знайти правильні відповіді на запитання, а усвідомити проблему, знайти причини її виникнення та шляхи її розв'язання. А це передбачає необхідність інтегрування знань, умінь використовувати знання з різних сфер науки, техніки, технології. Проект включає наступні кроки: ідея, прийняття рішення в результаті обговорення причин та цілей, слабких і сильних сторін, вибір структури, назви та обґрунтування даного вибору, планування та реалізація.

Презентація проекту відбувається в усній формі з використанням таблиці. Мета захисту (презентації) проекту — розвиток певних презентативних навичок і вмінь: демонстрація розуміння проекту, аналіз пошуків рішення, демонстрація вибраного рішення, проведення самоаналізу успішності та результативності вирішення проблеми.

Вибір методу проектів дає студентам можливість отримати різні вміння: розуміти постановку завдання, планувати процедуру дії та кінцевий результат, виконувати узагальнений алгоритм конструктивного спілкування та самостійного пошуку інформації, оцінювати результат.

Мусієць Т. В., канд. екон. наук, доц.,
кафедра міжнародних фінансів

РОЛЬ ТРЕНІНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ»

Глобалізація світової економіки, складовою частиною якої є фінансова глобалізація і наслідком якої є сучасні фінансові кризи; складність сучасного світу, де діють різні національні валюти та правила валютного регулювання, різні валютні і політичні системи потребує від суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності таких знань як визначення вартості іноземної валюти, вміння аналізувати платіжний баланс країни та робити відповідні висновки щодо її фінансового стану і характеру фінансових операцій, визначати сучасні тенденції розвитку сегментів світового фінансового ринку, давати оцінку процесам, що відбуваються у світовому фінансовому середовищі. Ось чому міжнародні фінанси посідають особливе місце у системі сучасного міжнародного бізнесу, а «Міжнародні фінанси» — одна з важливих дисциплін